

56/1967

- 1 -

Arhivă Comitetului Executiv
al C. C. și P. C. R.
Nr. 2887 08. 11. 1967

STENOGRAMA

primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primului
ministru al Republicii India, Indira Gandhi. -

- 19 octombrie 1967 -

INVENTARIAT SUB Nr. 172

ex.1.

STENOGRAMA

discuțiilor avute cu ocazia primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a primului ministru al Republicii India, Indira Gandhi, în ziua de 19 octombrie 1967.

La primire au luat parte Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, Aurel Ardeleanu, ambasadorul României în India.

Au participat, de asemenea, Rajeshwar Dayal, secretar pentru probleme externe în Ministerul Afacerilor Externe, P.N. Haksar, secretar al primului ministru, Amrik Singh Mehta, ambasadorul Indiei la București.

Discuțiile au început la orele 9,00.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Cum vă simțiți în România ?

Indira Gandhi:

Am avut o vizită foarte plăcută și foarte interesantă. Intr-o perioadă scurtă de timp am reușit să vedem multe aspecte ale dezvoltării țării dv. și am fost impresionați de progresul foarte rapid înregistrat în dezvoltarea țării dv.

Tov. I. Gh. Maurer:

Doamna prim-ministru nu a putut să vadă decât Ploieștiul, dar sperăm ca data viitoare să vadă mai mult.

Indira Gandhi:

Am văzut totuși în pilule industria, agricultura, cultura țării dv.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Ploieștiul este un centru industrial în care se dezvoltă îndeosebi petrochimia.

Indira Gandhi:

Acesta este un domeniu care ne interesează, întrucât pentru noi prezintă o mare importanță.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Din câte mi-a spus tovarășul Maurer, ați ajuns la înțelegeri destul de bune privind dezvoltarea colaborării între țările noastre. Acesta este un domeniu în care rezultatele de pînă acum sînt bune, dar și perspectivele sînt încă mari. Sigur, India este o țară mare, România este o țară mai mică, însă atît India cît și România sînt țări în curs de dezvoltare, care au și posibilități mari, dar și necesități pentru a ridica nivelul de viață al popoarelor lor. De aceea, noi apreciem că în domeniul petrolului, al petrochimiei, al construcțiilor de mașini sînt posibilități ca să realizăm o cooperare și o colaborare rodnică, care să corespundă atît intereselor Indiei cît și intereselor României. În orice caz, România nu are nici interesul și nici intenția de a se amesteca în treburile interne ale Indiei și cred că nici India nu are asemenea scopuri în ce privește România.

Indira Gandhi:

Vă pot asigura că nu avem astfel de scopuri. Însăși mărimea Indiei pare uneori să îngrozească pe unii oameni, însă noi privim sub un alt unghi această imensitate a Indiei, în sensul că avem atît de mult de făcut în condițiile țării noastre; chiar dacă se obțin rezultate bune - și în multe zone se obțin asemenea rezultate - ele se pierd pur și simplu în imensitatea acestei țări. De aceea, va trece mult timp pînă cînd transformările pozitive să se repercuteze pînă la cele mai de jos pături ale populației.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Însă și posibilitățile Indiei sînt mari.

Tov.Indira Gandhi:

În viitor.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

India are și o populație numeroasă.

Indira Gandhi:

Sînt necesari foarte mulți bani pentru a exploata resursele de care dispunem. Industria petrochimică este o industrie de viitor.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

În acest domeniu India are mari posibilități; poate rezolva multe probleme. ./.

Tov.I.Gh.Maurer:

India este angajată în construcția unei puternice industrii petrochimice; industria de îngrășăminte chimice este una din preocupările tuturor țărilor cu o agricultură mare, pentru că nici nu se poate altfel.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

În afară de problemele bilaterale, sînt și domenii ale activității internaționale unde România și India pot să colaboreze. Sigur, în mare, este lupta pentru pace, deși aceasta este destul de generală, pentru că în această luptă toată lumea se încadrează sau cel puțin pretinde să se încadreze. Nu există nici o țară care să nu spună că dorește pacea, însă în cadrul acesta larg sînt probleme concrete care-și cer rezolvarea.

Se pare că în domeniul încheierii unui pact de neproliferare a armelor nucleare punctele de vedere ale Indiei și României sînt asemănătoare. Sigur, România nu dorește să fabrice, cel puțin deocamdată, armament nuclear.

Tov.I.Gh.Maurer:

E prea scump.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

În viitor se prevede ieftinirea mijloacelor nucleare !

Tov.I.Gh.Maurer:

Asta și așteptăm.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

După cîte știu, nici India nu are de gînd, cel puțin deocamdată, să producă armament nuclear.

Indira Gandhi:

Nici în viitor nu vom avea asemenea intenții.

Tov.I.Gh.Maurer:

India are o școală de energie nucleară cu tradiție, se fac cercetări în domeniul energiei nucleare. Așa că de fabricat armament nuclear ar putea oricînd.

Indira Gandhi:

Cu excepția faptului că mărimea acestora poate să difere la început.

Tov.I.Gh.Maurer:

Da, în ce privește puterea lor.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Însă problema neproliferării, a cărei rezolvare este necesară, se leagă de rezolvarea altor probleme.

În primul rînd, dacă cei ce dețin astăzi armament nuclear vor continua să-l producă, deci dacă nu se rezolvă problema de a se pune capăt producerii în continuare a armamentului nuclear și ulterior de a se distruge stocurile existente, încheierea unui pact de neproliferare nu are prea mare valoare sau mai bine zis are valoare pentru cei ce dețin armament nuclear, în sensul că-și pot impune dominația asupra altor țări. De aceea, noi legăm foarte strîns problema neproliferării de oprirea producerii în continuare a armamentului nuclear și stabilirea de măsuri pentru lichidarea stocurilor existente. Aceasta este una din problemele esențiale ale neproliferării; dacă se va produce în continuare armament nuclear, mai de vreme sau mai tîrziu, ocolind chiar un tratat de neproliferare, vor produce și alte țări.

Al doilea aspect este legat de folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice. După cîte știu, India are rezultate bune în domeniul acesta; și alte țări au asemenea rezultate; multe țări au mari posibilități în domeniul acesta și energia nucleară se dovedește a avea perspective bune în ce privește dezvoltarea economică a diferitelor țări. De aceea, noi considerăm că acest tratat de neproliferare nu trebuie să îngrădească în nici un fel folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice.

Apoi, este problema garanțiilor. Deocamdată se cere unor țări să renunțe la arma nucleară, dar nu li se dă nici un fel de garanții că cei ce dețin armament nuclear nu îl vor folosi împotriva lor.

Acestea sînt trei probleme de bază care ne preocupă pe noi.

Indira Gandhi:

Noi avem exact aceleași preocupări.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Deci, este un domeniu unde reprezentanții României și Indiei pot să acționeze în comun. De altfel, sînt multe țări care gîndesc în același fel.

Sigur, asemenea poziții pot să provoace anumite nemulțumiri unora sau altora.

Tov.I.Gh.Maurer:

Sau la amîndoi!.

Tov.Nicolae Ceauşescu:

Sînt cinci, nu numai doi.

Indira Gandhi:

Insă, fireşte, există şi pericolul contrar în ce priveşte lipsa unui astfel de tratat. Cu alte cuvinte, statele care nu deţin acest armament să continue într-un proces din ce în ce mai rapid să producă astfel de armament, Argumentul pe care îl folosesc este că dacă din ce în ce mai multe ţări vor avea armament nuclear creşte pericolul izbucnirii unui război nuclear.

Tov.Nicolae Ceauşescu:

Sigur, acest pericol există, însă el nu poate fi înlăturat dacă cei ce au în momentul de faţă armament nuclear vor continua să producă şi deocamdată nu doresc să-şi ia angajamentul de a renunţa la producerea lui.

Tov.I.Gh.Maurer:

Pe urmă, mai este şi cantitatea de armament nuclear care s-a înmagazinat. S-a calculat că S.U.A. au atît armament atomic încît să poată omorî de trei ori pe fiecare rus, iar U.R.S.S. are atîta încît poate omorî de două ori pe fiecare american!

Tov.Nicolae Ceauşescu:

Sigur, trebuie oprită cursa înarmărilor şi trebuie luptat pentru încheierea unui tratat care să ducă la oprirea în practică a cursei înarmărilor, însă, în forma actuală, tratatul nu oferă această perspectivă. De aceea, considerăm că trebuie depuse eforturi pentru a obţine un tratat bun. În definitiv, tratatul nu-l pot face numai doi înişi.

Indira Gandhi:

Desigur.

Tov.Nicolae Ceauşescu:

O altă problemă asupra căreia credem că România şi India ar putea să aducă o contribuţie la rezolvarea ei este războiul din Vietnam. Dv. sînteţi mai aproape de Vietnam decît noi.

Indira Gandhi:

Ce am putea face noi în actualele împrejurări ?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Problema esențială, în momentul de față, este ca S.U.A. să înceteze bombardamentele asupra R.D.Vietnam. Se pare că asupra acestei probleme există o părere largă în opinia publică mondială.

Tov.I.Gh.Maurer:

Si în cercuri guvernamentale.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Această părere se face simțită și în S.U.A.

În domeniul acesta noi credem că s-ar putea acționa ceva mai hotărât pentru a determina S.U.A. să înceteze bombardamentele. Pe această cale se poate ajunge la tratative.

Indira Gandhi:

Potrivit ultimelor declarații, americanii nu par a fi dispuși la asemenea acțiuni.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Încă nu există o asemenea dorință, însă sînt destule frământări în S.U.A., ca urmare a faptului că la Organizația Națiunilor Unite majoritatea statelor s-au pronunțat pentru încetarea bombardamentelor. Aceasta arată că dacă se va insista pe această linie se poate obține ca S.U.A. să fie determinate să înceteze bombardamentele. Există totuși preocuparea că această politică a S.U.A. duce la izolarea lor pe plan mondial.

De aceea, noi apreciem că în domeniul acesta am putea face mai mult în sensul ca statele care s-au pronunțat la ONU pentru încetarea bombardamentelor să acționeze mai hotărât și direct în relațiile cu S.U.A. pentru a cere încetarea bombardamentelor.

De altfel, India are și o răspundere directă, fiind președintele Comisiei Internaționale de Control.

Indira Gandhi:

Comisia Internațională de Control nu este în situația de a face multe în această privință.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Sînt totuși create anumite posibilități legale, ce să spun așa, care ar putea fi folosite, pentru a ajuta la rezolvarea acestei probleme.

Deci, iată un alt domeniu unde noi credem că România și India ar putea să dezvolte o colaborare internațională.

Indira Gandhi:

Sînt de acord.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Colaborarea dintre noi, în acest domeniu, ar fi privită cu simpatie de multe țări.

Indira Gandhi:

Da.

Tov.I.Gh.Maurer:

Problema este de a crea o opinie publică, o presiune de opinie publică; în realitate, aceasta este realizată în mare măsură, pentru că există o masivă manifestare în favoarea încetării bombardamentelor. O expresie este și acest curent de opinie din partea conducerii foarte multor state, ceea ce arată că acțiunea aceasta trebuie continuată și încetul cu încetul o să dea rezultate.

Secretarul nostru general spunea că toată această campanie se răsfrînge și în Congresul S.U.A. Sînt o serie de oameni care se ridică, care pun întrebări. După cîte am văzut, sînt vreo 60 din aceștia, dar mîine pot fi mai mulți. Am văzut o statistică a Institutului "Gallup". Este pentru prima dată cînd susținătorii războiului din Vietnam se găsesc sub 50% din întreaga populație a S.U.A. Deci, sînt forțe care pot acționa.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

O altă problemă ar fi în legătură cu Orientul Apropiat. Sigur, acolo războiul propriu-zis a încetat, însă există pericolul reluării ostilităților în orice moment, pentru că nu este rezolvată nici o problemă din cele care au dus la izbucnirea războiului. Se pare că acum, la ONU, țările arabe s-ar mulțumi cu rezoluția latino-americanilor, cu care n-au fost de acord în vară. Este adevărat că Izraelul este ceva mai intransigent și se pare că aceasta se datorește mai mult poziției S.U.A., care vor să-și întărească pozițiile în Orientul Apropiat.

Cu toate acestea, ar trebui totuși să ajutăm țările arabe în găsirea unei soluții care să ducă la retragerea trupelor izraeliene și să se garanteze existența tuturor statelor, inclusiv a Izraelului. În privința aceasta, de la început noi n-am sprijinit și nu sprijinim nici acum poziția statelor arabe în ce privește lichidarea statului Izrael. Se pare că acum și arabii își dau seama că trebuie să renunțe la această pretenție.

Si aici cred că România și India ar putea să colaboreze pentru găsirea unei soluții acceptabile, mai cu seamă că este o opinie destul de largă în rândul statelor pentru a se ajunge la o asemenea soluție. Cei care nu se mișcă deloc sînt principalii care au sprijinit inițial toate aceste acțiuni.

Tov.I.Gh.Maurer:

Intrebarea este dacă din întîmplare nu se mișcă!.

Indira Gandhi:

Dar ce pot face ei ?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Pot face multe.

Tov.I.Gh.Maurer:

Enorm de mult pot face. Inainte de toate, să nu-i mai ațîțe pe unii împotriva altora. Dacă ar face numai atît și ar fi destul de mult.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Acum S.U.A. nu mai sînt de acord nici cu rezoluția pe care ele însele au propus-o în vară.

In orice caz, prelungirea actualei stări de lucruri nu poate decît să înrăutățească situația.

Indira Gandhi:

Da, lucrul acesta este adevărat.

Reprezentantul Egiptului, care a venit în India curînd după începerea conflictului, ne-a spus chiar atunci că Egiptul nu a spus niciodată că dorește eliminarea Izraelului, deși au fost făcute unele declarații în acest sens, mi se pare de către președintele Siriei, mai ales de domnul Sukeiri, președintele organizației refugiaților, care conțineau un element condițional: dacă ne vor ataca, vom acționa.

Tov.I.Gh.Mauret:

Acest element condițional era și în declarația lui Nasser.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Ni se pare că, asupra acestei probleme, arăbii au început să fie ceva mai realiști.

Indira Gandhi:

Da, exact. Aceasta nu mai constituie piatra de care să ne împiedicăm.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Pe urmă este și o problemă care interesează în general și celelalte state, în legătură cu circulația prin Canalul de Suez. Așa că și din acest punct de vedere sînt interesați să se ajungă la o soluție cît mai urgentă.

Indira Gandhi:

Însă cei ce pierd cel mai mult sînt înșiși arabii.

Tov.I.Gh.Maurer:

Da.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Trebuie ajutați în primul rînd egiptenii, pentru că ei sînt în situația cea mai grea.

Tov.I.Gh.Maurer:

Principalmente, Nasser.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

O soluție acceptabilă ar crea condiții bune pentru dezvoltarea R.A.U. și pentru consolidarea regimului intern. Se pare că unul din motivele S.U.A. de a amîna rezolvarea acestei probleme este tocmai slăbirea poziției lui Nasser.

Tov.I.Gh.Maurer:

E absolut sigur.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

De aceea, noi să căutăm să ajutăm la găsirea unei soluții cît mai urgent.

Sigur, aceasta presupune anumite concesiuni și dintr-o parte și din alta. Este adevărat, nu se poate face totul dintr-odată, însă ceva trebuie făcut și depinde foarte mult de guvernul R.A.U. pentru a se merge spre o soluție acceptabilă. Arabii se găsesc într-o situație grea; 20 de ani au susținut anumite teze, însă întodeauna în politică vin momente cînd trebuie să iei o hotărîre. Într-adevăr, trebuie curaj, hotărîre, iar în momentul de față lipsa de hotărîre din partea R.A.U. nu face decît să agraveze situația. Sigur, se poate produce un anumit șoc, dar el va putea fi depășit și cu sprijinul prietenilor. Continuarea unei stări de nesiguranță este mai rea decît orice. Este un moment favorabil, cînd la ONU s-ar putea găsi un sprijin larg pentru a se ajunge la o soluție acceptabilă.

Mi se pare că de aici mergeți în Republica Arabă Unită ?

Indira Gandhi:

Da. O să ajungem acolo astă seară, o să stăm mîine toată ziua și poimîine foarte devreme, la ora 6,00, plecăm. Așa că avem la dispoziție întreaga zi de mîine pentru a sta în Egipt.

Tov.I.Gh.Maurer:

O zi, e mult, se pot face multe lucruri într-o zi.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Dacă R.A.U ar fi ceva mai hotărît, s-ar putea găsi o soluție bună. Sigur, cei ce trebuie să hotărască sînt ei, însă din ceea ce cunoaștem noi, o soluție rezonabilă/^{se}poate bucura de sprijinul larg al ONU și ar trebui folosit acest moment.

Tov.I.Gh.Maurer:

Si în orice caz se poate desfășura o activitate puternică.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Dar aceasta presupune să se vină cu o poziție clară, de natură să creeze condiții pentru a se desfășura o activitate largă în domeniul acesta. Sigur, pentru realizarea acestui obiectiv se pot găsi diferite soluții. Noi, de pildă, dacă am fi în această situație, ne-am ocupa direct de problemele noastre și nu le-am lăsa pe mîna altora, pentru că nimeni nu le poate rezolva mai bine decît noi înșine. Dar, sigur, pot fi și alte soluții.

Indira Gandhi:

De ce considerații dv. că există o ezitare din partea arabilor? Probabil că se gîndesc că le este dezavantajos sau există vreun alt motiv ?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Se pare că unele ezitări sînt mai mult de ordin psihologic. In primul rînd, refuzul de a trata cu Izraelul nu are nici o bază; pur și simplu este o poziție legată de toată concepția și atitudinea arabilor față de Izrael. E adevărat, acum spun că le-ar fi greu, că trebuie să se mai aștepte. Dacă nu sînt pregătiți încă să stea de vorbă, atunci să găsească o altă cale. Pot folosi și intermediari, dar este și problema garanțiilor pe care trebuie să le dea și Izraelului. Si aici se pare că nu sînt încă hotărîți. Or, problema retragerii trupelor izraeliene, care trebuie realizată, este legată în orice caz de acordarea anumitor garanții și celuilalt. Sub ce formă să se dea, iar este de discutat, însă în principiu trebuie ajuns la această înțelegere.

Tov. I. Gh. Maurer:

Fondul poziției arabe este ambiguu. Pe de o parte, afirmă în cadrul unor discuții care se duc în foarte multe locuri că ei nu pun în discuție existența statului Izrael, iar, pe de altă parte, nu vor să discute direct. Asta crează o contradicție logică, pentru că dacă nu discuți direct, înseamnă că pui în discuție existența statului; dacă discuți direct, înseamnă că nu pui în discuție existența statului. Aceasta este problema.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Admitem că nu vor să discute direct, dar în momentul în care pui problema că statul acesta trebuie să existe, dacă nu-l recunoști de jure, întrucât acesta poate să fie rezultatul unui proces mai îndelungat, sînt necesare garanții internaționale de recunoaștere în fond a existenței acestui stat.

Deci, asupra acestei probleme într-adevăr nu există claritate și aceasta este o piedică în găsirea unei soluții. Orice intermediar care vrea să ajute la găsirea unei soluții indiferent cine va fi acesta - O.N.U., Consiliul de Securitate sau anumiți oameni politici - trebuie să aibă în această problemă o poziție clară, să poată să prezinte și unuia și altuia o poziție clară.

În orice caz, orice prelungire a actualei stări de lucruri nu este în favoarea statelor arabe, atît din punct de vedere economic și al consolidării lor interne, cît și chiar din punct de vedere al rezolvării generale a problemei. Cu cît ocupația izraeliană se va prelungi, cu atît se complică mai mult lucrurile. De aceea, noi credem că India, care este în relații bune cu R.A.U. - de altfel și noi sîntem în relații bune cu R.A.U. - ar putea să aibă un rol activ în găsirea unei soluții acceptabile, care să țină seama și de interesele țărilor arabe, dar și de existența Izraelului. Nu vreau să înțelegeți că noi sîntem apărătorii vreunuia, sau ai Izraelului, dar credem că nici o altă soluție nu poate fi acceptată și nici impusă, decît, bine înțeles, cu forța. Un nou război nu va aduce însă nimic bun țărilor arabe. De aceea noi vrem să se dea dovadă de realism, să se judece lucrurile așa cum sînt și să se ajungă la o soluție acceptabilă pentru ambele părți. Aceasta cu cît mai repede, cu atît mai bine, în primul rînd pentru arabi.

Acestea sînt cele trei probleme principale care ne frămîntă pe noi. Sigur, probleme sînt și în Europa, însă ele nu sînt chiar de natură să ne îngrijoreze în măsura celor din

Vietnam sau Orientul Apropiat. Desigur, au trecut 23 de ani de cînd s-a terminat războiul și au rămas probleme nerezolvate, care n-au o perspectivă prea apropiată și nici prea clară de rezolvare.

Tov. I. Gh. Maurer:

Acestea sînt cele trei probleme principale, dar în afară de acestea mai avem vreo loo de probleme secundare.

Indira Gandhi:

Care este părerea dv. în legătură cu problema germană ? De pildă, există o mișcare pentru reunificarea Germaniei; este aceasta o problemă actuală ?

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Problema unificării Germaniei, nici germanii înșiși - nici cei din R.D.G. și nici cei din R.F.G. - nu o consideră actuală. În discuția cu Brandt, din august a.c., a reieșit că ei consideră că acum trebuie început cu soluționarea problemelor de colaborare și apropiere între țările europene, care să stea pe prim plan, și numai ca urmare a îmbunătățirii acestor relații să se creeze condiții pentru abordarea problemei germane. Practic, aceasta este situația și în felul aceste o vedem și noi. Asta însă presupune să se țină seama de faptul că sînt două state germane, să se stabilească relații cu ambele state germane, pentru ca ambele state germane să participe la rezolvarea problemelor din Europa și din întreaga lume. Noi am și stabilit relații diplomatice cu R.F.G.

Sigur, în Germania federală sînt și forțe revanșarde, neonaziste. În perspectivă, aceste forțe pot să cîștige teren dacă nu se va duce o politică care să întărească forțele mai realiste și progresiste din R.F.G. Nu vreau să spun că guvernul actual din R.F.G. este cel mai democratic, dar el duce o politică mai realistă. În perspectivă nu eș putea spune că, așa cum este raportul de forțe în Germania, ar putea fi în următorii ani un guvern mai democratic. Dimpotrivă, eșecurile unor acțiuni politice de destindere pot întări forțele cele mai reacționare din R.F.G. și de aceea noi considerăm că ar trebui dusă o politică de atragere a forțelor mai realiste din Germania la rezolvarea problemelor actuale, fără să însemne că sîntem de acord cu politica pe care o duce Kiesinger. Tot așa considerăm că ar fi bine și necesar ca cît mai multe state capitaliste sau din lumea a treia să stabilească relații cu R.D.Germană. Aceasta ar fi o contribuție la îmbunătățirea atmosferei în Europa.

Sigur, în perspectivă, poporul german trebuie să vadă că va putea să-și realizeze unitatea. Dacă nu i se va da această perspectivă, fără îndoială că se va întări poziția cercurilor celor mai reacționare, neonaziste din Germania.

Tov.I.Gh.Maurer:

Care vor lua în mână un steag care are o mare influență asupra poporului.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Așa privim noi, în momentul de față, această problemă.

Tov.I.Gh.Maurer:

Iată, așa dar, un nou tur de orizont. Rămîne totuși fapt că sînt elemente comune în judecățile noastre politice și acestea sînt foarte multe. Este și explicabil; aceasta se datorește și politicii tradiționale a Indiei.

Problema pe care o pune secretarul nostru general este să găsim formele concrete ale unei conlucrări care să dea acestor elemente comune de judecată forme mai concrete de acțiune. Si acestea le vom găsi desigur.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Noi am expus problemele care ne frămîntă sau pe care noi le considerăm cele mai delicate în momentul de față. Sigur, poate dv. aveți alte probleme sau vedeți și alte probleme asupra cărora se poate dezvolta colaborarea între țările noastre.

Indira Gandhi:

Situația din Asia depinde foarte mult de China. Firește nouă nu ne este deloc clar ceea ce vor chinezii să facă sau măcar care sînt scopurile lor cu privire la acea regiune. După cum știți, domnule secretar general, noi avem anumite probleme de frontieră. Am discutat oarecum în detaliu cu domnul prim-ministru această chestiune și cred că și oficialitățile noastre au discutat-o în cadrul Ministerului de Externe.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Desigur, problema păcii în acea zonă este o problemă foarte serioasă, dar cred că nu depinde numai de China, ci de toate țările din acea zonă, în primul rînd într-adevăr de China și India. Acestea sînt două țări mari care, după cîte știu, în cursul istoriei au trăit în prietenie și pot să aibă un rol important în asigurarea păcii în acea zonă. Sigur, sînt probleme de frontieră. După părerea noastră ele trebuie rezolvate pe

calea discuțiilor directe între părțile interesate - China și India.

La timpul respectiv, când am discutat cu tovarășii chinezi - e adevărat, ceva mai de mult - ei ne-au spus că sînt oricînd gata să discute, fără a se lega de vreo condiție prealabilă pentru a se ajunge la o soluționare onorabilă și acceptabilă pentru India și China.

Indira Gandhi:

În ce ne privește, și noi credem în necesitatea discutării problemelor în jurul mesei de conferință sau la nivelul personal și încă dorim să facem acest lucru. Cu toate acestea, într-un fel sau altul, condițiile recente au fost de așa natură încît noi nu am văzut prea mari speranțe pentru ca o asemenea întîlnire să aibă rezultate pozitive. Însă, dacă aceste condiții ar fi create, noi am fi foarte fericiți.

Unul din motivele care a creat temeri în India, ca și în alte țări, a fost atitudinea lor față de unele ambasade; lucrul acesta ni se pare inexplicabil, cu atît mai mult cu cît nu este vorba numai de ambasada indiană ci de ambasadele multor țări, chiar ale țărilor care s-au considerat prietene ale Chinei. Si acesta este un lucru inexplicabil.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Trebuie ținut seama și de evenimentele interne din China, care însă vor fi rezolvate. În condițiile unor anumite frămîntări interne, pot să apară unele acte care nu întotdeauna trebuie luate în judecată, dîndu-le un caracter de gravitate care nu se justifică. Se pare că totuși în ultimul timp situația a început să se normalizeze și aceste momente în relațiile cu ambasadele străine se pare că încep să rămîna de domeniul trecutului.

Tov.I.Gh.Maurer:

Sînt atitudini nete din acest punct de vedere.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Sigur, ele au fost neplăcute, însă nu trebuie să le exagerăm. Mi se pare că în această privință Franța a procedat cel mai atent; nu a făcut o problemă deosebită din unele incidente care s-au ivit.

Cred că cel mai bine ar trebui, așteptînd să treacă momentul acesta și să se normalizeze complet situația internă - și aceasta se realizează - să nu se dea crezare diverselor comentarii despre slăbirea poziției conducerii actuale, pentru

că faptele dovedesc contrariul. Sigur, sînt probleme care îi privesc pe tovarășii chinezi; unii pot să gîndească că poate ar fi fost bine să se rezolve altfel unele probleme, dar aceasta pînă la urmă este o problemă care privește pe cei ce sînt în China, așa cum se întîmplă și în alte țări. Inșă în ce privește relațiile dintre state, noi considerăm că problemele litigioase dintre ele trebuie să fie rezolvate pe calea înțelegerii.

Cauza încordării în această zonă eu aș vedea-o îndeosebi în amestecul S.U.A. în această parte a lumii.

Vedeți, se pune foarte des întrebarea, ce dorește China? Deocamdată, de aproape 20 de ani de cînd există actualul regim, nu cunosc ca ea să fi amenințat pe cineva. Statele Unite ale Americii ocupă însă o parte a Chinei, înconjoară China cu baze militare, duc un război la granița Chinei. În S.U.A. se fac tot felul de declarații publice cu privire la un război împotriva Chinei. Atunci, într-adevăr se pune întrebarea: cine întretine principalul pericol de război și crează neliniște și încordare în această zonă ?

Or, o colaborare bună, prietenească între China și India poate avea o influență foarte favorabilă asupra întregii zone și asupra păcii mondiale. De aceea, în ce ne privește, noi milităm pentru o înțelegere și o colaborare rodnică între China și India.

Indira Gandhi:

Ce considerați, domnule secretar general, că am putea face noi în privința aceasta ?

Tov.I.Gh.Maurer:

E greu de spus.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Ar trebui să trăiesc în India pentru a cunoaște bine problemele și să-mi pot spune părerea. În orice caz, dacă aș fi în India, aș porni de la interesele Indiei și consider că aceste interese sînt de a trăi în pace cu China și de a găsi o soluție acceptabilă și onoreabilă și pentru India și pentru China.

Indira Gandhi:

Sînt pe deplin de acord cu dv., domnule secretar general.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Dacă aș avea și poziția de conducere în India, m-aș adresa direct conducerii Chinei; sigur, la momentul potrivit.

Fu n-aş spune că astăzi este momentul potrivit pentru a te întâl-
ni și rezolva aceste probleme însă, pînă la momentul potrivit, aş
fi foarte prudent; nu aş căuta să încordez lucrurile sau să aduc
noi elemente care să încordeze relațiile. Asta aş face dacă aş
fi în India, dar dat fiind că mă aflu în România, nu pot face
nimic.

Tov.I.Gh.Maurer:

Abordînd această problemă, eu mi-aş îngădui să vă arăt
exemplul României. Pe multe chestiuni ne înțelegem cu chinezii;
pe o serie de chestiuni nu sîntem de acord; și totuși relațiile
noastre sînt bune. Latinul avea o vorbă: "hic modus in rebus".
Trebuie găsit acest lucru. Aceasta depinde de suplețea, de
mijloacele unei anumite politici. Noi credem că India, care
este în gîndirea ei o țară și un popor de nuanțe, poate găsi
această atitudine și metode suple pentru a traversa un moment de
criză, în perspectiva pe care a arătat-o secretarul nostru general.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

În orice caz, în condițiile de astăzi din China, o atitu-
dine să nu spun prietenească, dar de rezervă și rațională, poate
crea o atmosferă foarte bună și va înlesni, la momentul potrivit
rezolvarea acestor probleme.

Tov.I.Gh.Maurer:

Poate crea o perspectivă bună.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Fără nici o îndoială că și chinezii vor judeca că, atunci
cînd au trecut prin anumite momente grele, nu au avut greutate
din partea Indiei. Și aceasta va influența foarte mult. Eu nu
cred că China are scopuri agresive față de India.

Indira Gandhi:

Vă pot asigura, domnule secretar general, că guvernul
Indiei a adoptat o atitudine rezonabilă. Noi am încercat întotdea-
una să păstrăm declarațiile noastre în limite foarte reținute.
Însă, firește, în India avem multe partide, dintre care unele se
exprimă în termeni duri, în parte pentru că aceasta corespunde
politicii lor și în parte pentru că ele consideră că prin aceste
declarații vor pune într-o situație stînjenitoare guvernul.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Esențială este poziția oficială, nu a unui partid sau altul.

Indira Gandhi:

Este adevărat.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Noi am saluta cu cea mai mare bucurie o soluție pașnică care să întărească prietenia între India și China și sîntem convinși că se va ajunge acolo.

Indira Gandhi:

Nici noi nu ne îndoim că pacea cu vecinii noștri nu este numai un bun ideal, dar reprezintă și o necesitate practică pentru noi, corespunde necesității noastre de dezvoltare.

Auzim însă fel de fel de zvonuri în legătură cu reuniunile care au loc la Varșovia între reprezentanții americani și chinezi. Mă întreb dacă România deține vreo informație în legătură cu aceste întâlniri ?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

După cîte știm noi, sînt destul de dese - o dată pe an sau la doi ani o dată. Ele nu sînt de natură să îngrijoreze pe nimeni. Desigur, dacă s-ar ajunge la îmbunătățirea relațiilor între S.U.A. și China, noi considerăm că n-ar fi rău, că aceasta ar servi cauzei păcii. Nu cred că aceste înțelegeri ar fi îndreptate împotriva vreunei țări din Asia sau din altă parte a lumii, însă s-ar găsi calea pentru rezolvarea cîtorva probleme, cum este problema Taiwanului, care ar înlătura un focar de război și, fără îndoială, ar crea o altă atmosferă pe care în ce ne privește, o dorim. Pînă la urmă nici nu se poate concepe asigurarea păcii în lume fără ca China să fie atrasă în această problemă și fără, deci, a se stabili relații între S.U.A. și China. Intr-adevăr nu este posibil să facem pași în direcția păcii în lume, fără o îmbunătățire a acestor relații. Desigur că nu se poate asigura pacea dacă este ținut în afară un popor de 700 de milioane, cu forța pe care o are, cu perspectiva de a se dezvolta puternic și rapid. De aceea, noi milităm în direcția unei soluții care să ducă la îmbunătățirea acestor relații.

Indira Gandhi:

India a avut această poziție încă de la început, adică din momentul în care a avut loc revoluția chineză. Motivul pentru care am luptat ca China să intre în ONU, în alte organisme și conferințe internaționale a fost că noi n-am dorit ca China să fie supusă aceluiași regim de izolare cărui, la timpul său,

a fost supusă Uniunea Sovietică. Noi știam că această situație crează anumite dificultăți de ordin practic. În ciuda dificultăților noastre cu China, poziția noastră nu s-a schimbat.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Se vede că în toate domeniile pozițiile României și Indiei sînt destul de apropiate și avem un cîmp larg de a dezvolta o colaborare și a ne aduce fiecare contribuția, într-adevăr modestă, dar noi considerăm că fiecare stat poate să aducă o anumită contribuție la soluționarea problemelor. Nu sîntem partizanii ideii de a lăsa rezolvarea problemelor internaționale numai pe mîna cîtorva state.

Eu aș dori încă o dată să exprim speranța că între România și India se vor dezvolta relații bune și că vizita doamnei Indira Gandhi în România va constitui un moment important în dezvoltarea acestor relații.

Indira Gandhi:

Doresc să vă mulțumesc tuturor pentru pribejul și privilegiul de a mă putea întîlni cu dv. personal, domnule secretar general și domnule prim-ministru.

De asemenea, împărtășesc speranța că relațiile noastre, deja foarte strînse, se vor dezvolta și mai mult. Noi considerăm că lucrul acesta poate fi realizat prin schimburi, în continuare, la toate nivelurile, chiar la nivelul cel mai înalt. Deja am spus domnului prim-ministru Maurer că am fi bucuroși să-l putem saluta în India.

Aș dori, de asemenea, să lansez o invitație foarte călduroasă domnului secretar general ca, împreună cu soția, să ne viziteze.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Eu vă mulțumesc foarte mult pentru invitație și la momentul potrivit voi căuta să dau curs acestei invitații. Va fi pentru mine o mare plăcere de a vizita India și a mă întîlni cu dv., cu alți conducători indieni.

Discuțiile s-au terminat la ora 11,00.

MC/IM 2 ex.